

Osavuositarkastus 1-9/2026, sivistyspalvelut

Sivltk 29.10.2026
227/02.02.00/2025

Valmistelija Sivistysjohtaja Virpi Risteelä

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen toimiala poikkeaa toiminnallisesti ja myös talouden toteutumien osalta kunnan muusta talousarviovuodesta jakaantuen lukuvuoden aloituksen (kevätlukukausi) ja lopetuksen (syyslukukausi) osalta kahteen osaan. Tämä vaikuttaa talousarvion toteutumien seuraamiseen siten, että seuraavan lukuvuoden aineet, tarvikkeet ja tavarat (oppimateriaalit) tilataan kevätlukukauden aikana, jolloin hankintojen osuus kevätlukukaudella suhteessa suurempi ja tilanne tasaantuu loppuvuotta kohden. Tarkasteltaessa talousarvion toteutumista 1-9/2026 tasaisella toteutumisella toteumaprosentti saa olla 75%.

Sivistyspalveluiden kokonaisuus alittaa väliraportoinnin ajankohtana 2% talousarviotaan, mikä on erittäin hyvä tilanne verrattuna aiempiin talouskatsauksiin. Lukuvuoden 2025-2026 aikana toteutetun yhteistoimintamenettelyn vaikutukset alkavat näkyä sivistyspalveluiden toteumassa. YT-toimenpiteillä vaikutettiin henkilöstökuluihin ja tarkasteltiin samalla opetuksen ja varhaiskasvatuksen palvelurakennetta, asiakasmääriä ja varauduttiin laskevaan oppilasennusteeseen. Valituilla taloustoimilla on saavutettu tilanne, joka alkaa syksyn kuluessa on alkanut näkymään toimialamme talousennusteessa. Tulosalueittain tarkasteltuna opetus on tarkalleen talousarvioraamissaan (75%) ja varhaiskasvatus alittaa (67%) budjettiraamiaan.

Varhaiskasvatuksen tulosalue pysyy edelleen säännönmukaisesti erittäin hyvin talousarvioraamissaan. Varhaiskasvatuksen toimintakate on 67% (1-9/2026) eli se alittaa jo 8%:lla talousarviotaan. Varhaiskasvatuksen tulosalueen alitusta selittää isolta osin sen, että palvelusetelikuluista on toteutunut tähän mennessä vasta 60%. Pilke-päiväkodeilla on edelleen jonkin verran vapaita varhaiskasvatuspaikkoja. Myös aineet, tarvikkeet ja tavarat osio alittaa mutta varhaiskasvatuksen yksiköihin suunnitellut leikkiympäristöjen kehittämiset ja niihin liittyvät kalusteostot realisoituvat tilinpäätösvaiheeseen mennessä.

Varhaiskasvatuksen osalta on huomioitava se, että Nikkarin päiväkodin sisäilmatilanteen myötä on tultu syksyn kuluessa tilanteeseen, jossa Nikkarin päiväkodin ryhmät siirtyvät syysloman jälkeen muihin sivistyksen toimialan yksiköihin. Tämän myös varhaiskasvatuksen tulosalueelle muodostuu muuttoon ja yksiköiden muutostöihin liittyviä kuluja. Varhaiskasvatuksen tämänhetkinen alitus helpottaa kuitenkin tilannetta ja kokonaisarvio on, että varhaiskasvatus tulee pysymään talousarviotavoitteessaan.

Opetuksen toimintakate on tarkalleen talousarvioraamissaan eli 75%. Väliraportin 1-6 kohdalla opetus ylitti vielä 3% mutta tämä ylitys on sulanut syyskuun loppuun mennessä pois. Opetuspalveluissa toteutettiin edellisen kevään aikana tiukkaa talouden seuranta ja uudistettiin muun muassa yksiköiden tuntikehyksen suunnittelua. Nämä sekä sivistyspalveluissa lukuvuoden 2025-2026 aikana toteutetun YT-menettelyn vaikutukset näkyvät nyt opetuksen tulosalueen toimintamenoissa. Henkilöstökulut ylittävät edelleen 1% mutta kokonaisuus on talousarvion mukainen.

Edellisissä talouskatsauksissa on raportoitu erityisesti Haminan ja Valtarin koulun tilanteesta. Haminan koulun osalta taloustoimilla on lähestytty talousarvion mukaista tilannetta ja Valtarin kouluun kohdennetut toimenpiteet alkavat myös näkyä ennusteessa. Kulujen hillitsemiseen tähtäviä toimenpiteitä jatketaan edelleen kaikkien opetuksen yksiköiden osalta.

Opetuksen tulosalueen tulot eivät ole vielä ajantasaisesti kirjautuneet toteumaan. Kotikuntakorvaukset laskutetaan vuoden loppupuolella. Lisäksi opetukseen saatiin onnistuneesti hanketuloja kielihankkeisiin 55 000€ ja hybridiopetuksen kehittämiseen lin, Utajärven ja Vaalan yhteishankkeeseen 350 800€.

Opetuksessa toteutetuilla taloustoimilla on pyritty ratkaisemaan ja hillitsemään aiempia ylityksiä ja toimenpiteillä on saavutettu toivottu vaikutus. Tämänhetkinen arvio on, että sivistyksen toimiala tulee kokonaisuudessaan pysymään talousarviossaan mutta varhaiskasvatuksen tulosalueella tulee huomioida Nikkarin päiväkodin väistöön liittyvät vaikutukset.

TOIMIALA (1 000 €)	MTA 2025	TOT 1-9 2025	TA 2026	TAM 2026	MTA 2026	TOT 1-9 2026	TOT % 2026	% 1-9 26/25	Enn. 2026
Toimintatuotot	1 439	740	1 152		1 152	627	54 %	85 %	941
Myyntituotot	569	257	503		503	241	48 %	94 %	355
Maksutuotot	268	141	249		249	146	59 %	104 %	206
Tuet ja avustukset	601	341	399		399	234	59 %	69 %	376
Muut toimintatuotot	2	2	2		2	5	345 %	290 %	5
Toimintakulut	- 27 998	- 20 564	- 28 701		- 28 701	- 20 790	72 %	101 %	- 27 893
Henkilöstökulut	- 16 000	- 11 821	- 16 573		- 16 573	- 12 194	74 %	103 %	- 16 309
Palvelujen ostot	- 6 655	- 4 737	- 6 885		- 6 885	- 4 695	68 %	99 %	- 6 498
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 695	- 575	- 651		- 651	- 505	78 %	88 %	- 589
Avustukset	- 490	- 347	- 456		- 456	- 344	75 %	99 %	- 420
Muut toimintakulut	- 4 158	- 3 084	- 4 136		- 4 136	- 3 052	74 %	99 %	- 4 077
Toimintakate/jäämä	- 26 559	- 19 824	- 27 548		- 27 548	- 20 163	73 %	102 %	- 26 951

Esittelijä Sivistysjohtaja Risteelä Virpi lin kunta

Päätösesitys Sivistyslautakunta hyväksyy esitetyn osavuositarkastuksen 1-9/2026.

Päätös